

TÜRKSOY ÜYESİ ÜLKELER
UNESCO MİLLÎ KOMİSYONLARI İKİNCİ TOPLANTISI
ÇALIŞMA RAPORU

(16–17 Eylül 2011, Kazan, Tataristan Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu)

Tataristan Cumhuriyeti (RF) Kültür Bakanlığı ve Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) tarafından 16-17 Eylül 2011 tarihlerinde Kazan’da düzenlenen “İkinci TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Milli Komisyonları Toplantısı”na TÜRKSOY üyesi ülkelerden Azerbaycan, Kazakistan, Türkiye, Türkmenistan, Başkurdistan (RF) , Gagauz Yeri (Moldova), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Tataristan (RF) temsilcileri ile Rusya Federasyonu UNESCO Milli Komisyonu Somut Olmayan Kültürel Miras Komitesi Başkanı katılmış, ilk toplantıda hazırlanan çalışma raporu doğrultusunda aşağıdaki tavsiye kararlarını oybirliği ile almıştır.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Milli Komisyonları Toplantısı katılımcıları, sergilemiş oldukları yüksek misafirperverlik ve profesyonellik için Tataristan (RF) Kültür Bakanlığı’na teşekkürlerini sunmuşlardır.

36. UNESCO Genel Konferansı arefesinde katılımcılar fikir alış verişinde bulunmuşlar ve UNESCO’nun tüm çalışma alanlarına ilişkin aralarındaki işbirliğinin güçlendirilmesi konularını görüşmüşlerdir.

7-8 Ekim 2010 tarihinde TÜRKSOY Genel Sekreterliği Merkezi’nde düzenlenen ilk toplantıda hazırlanan sonuç bildirgesi değerlendirilerek aşağıdaki tavsiye kararları alınmıştır.

1. Sürekli hâle gelen ve her yıl bir üye ülkede gerçekleştirilen TÜRKSOY Üyesi ülkeler Millî Komisyonları toplantılarında, ev sahibi ülke esasına göre dönem başkanlığı sisteminin kurulması, dönem başkanlığının bir sonraki toplantıyı düzenleyen ülkenin ev sahipliğinin ilk günü başlaması,
2. Dönem başkanı ülkenin koordinasyonu başta Sözleşmelerle ilişkili Hükümetlerarası Komite üyelikleri olmak üzere UNESCO’da yapılacak her türlü seçimlerde Türk Dili Konuşan Ülkeler olarak ortak hareket edilmesi,

3. Türk Dili Konuşan Ülkeler olarak UNESCO Genel Konferansı başta olmak üzere UNESCO bünyesinde yapılacak Hükümetlerarası toplantılarda mevcut işbirliğinin artırılması ve varsa önceden yapılan toplantılarda alınan kararların Türk Dili Konuşan Ülkeler adına söz aldığını belirten bir sözcü tarafından açıklanması,
4. Türk Dili Konuşan Ülkeler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla UNESCO ile ilgili eğitim, bilim ve kültür konularında ortak hareket edilmesini sağlayacak ikili, çok taraflı mekanizmaların kurulması, ortak projeler yapılması, bilgi, belge ve deneyimli personel değişiminin sağlanması,
5. 1972 Sözleşmesi kapsamında yürütülen Dünya Miras Listesi ve 2003 Sözleşmesi kapsamında yürütülen Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine Türk Dili Konuşan Ülkelerin öncelikle kendi ulusal envanterlerini hazırlamaları, bu envanterlerden hareketle TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Ortak Envanterlerinin UNESCO ölçütlerine göre hazırlanması, envanterlerin TÜRKSOY tarafından kurulacak İnternet sitesinde erişime açık hâle getirilmesi, bu envanterlerden hareketle gerek Dünya Miras Listesi'ne gerekse Somut Olmayan Kültürel Miras Listelerine ortak dosya sunulması,
6. TÜRKSOY tarafından hazırlanan SOKUM İnternet sitesi içeriğinin ve TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Somut Olmayan Kültürel Miras Temsili Listesi'nin ülke ülkelerin önem ve önceliklerini vurguladıkları miraslarla zenginleştirilmesi, bu kapsamda TÜRKSOY envanterlerinin üye ülkelerin miras önerileri doğrultusunda biçimlenmesi,
7. Türkçe, Rusça ve İngilizce olmak üzere üç dilde hazırlanan ve sürekli güncellenen TÜRKSOY İnternet sayfasının (www.turksoy.org.tr) üye ülkelerin kültür konularında yaptığı etkinlikleri duyurmaları ve aralarındaki iletişim ve etkileşimi güçlendirmeleri için etkin bir şekilde kullanılması ve böylelikle yapılan etkinlikler hakkında bilgi edinilmesi; bu çerçevede TÜRKSOY İnternet sayfasında üye ülkelerin UNESCO Milli Komisyonu ve Komitelerinin İnternet

sayfasına gönderne yapılması, üye ülkelerin UNESCO Millî Komisyonu ve Komitelerinin internet sayfalarında da TÜRKSOY sekmesine yer verilmesi.

8. Türk Dili Konuşan Ülkelerin önemli kültür miraslarından biri olan Nevruz'un UNESCO kapsamında ve dünyada daha etkin bir şekilde tanıtılması amacıyla TÜRKSOY'un UNESCO ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda düzenlemiş olduğu Nevruz etkinlikleri takdir edilerek ve İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'nde kaydedilmesinin önemi vurgulanarak, bu listeye diğer Türk Dili Konuşan Ülkelerinden de dâhil olmalarının teşvik edilmesi,
9. Türk Dili Konuşan Ülkelerin UNESCO içindeki etkinliklerini arttırmak maksadıyla, durumlarına uygun olduğu takdirde kültürün korunmasına yönelik sözleşmelere taraf olmaları ve UNESCO'ya üye olması söz konusu olmayan TÜRKSOY Üyesi diğer ülkelerin miraslarının korunmasına yönelik çabaları desteklemeleri,
10. Somut Olmayan Kültürel Miras envanterine bağlı olarak her ülkenin öncelikle kendi Yaşayan İnsan Hazinesi programını geliştirmesi, daha sonra da bu kişilerin TÜRKSOY Üyesi diğer ülkelerde karşılıklı olarak deneyimlerini, bilgi ve becerilerini aktarmalarını sağlayacak işbirliklerinin geliştirilmesi,
11. Türk Dili Konuşan Ülkeler olarak UNESCO'nun ilgili olduğu alanlarda Akademik ve yönetsel işbirliğini güçlendirmek, deneyimleri paylaşmak amacıyla Kategori 2 Merkez ve UNESCO Kürsülerinin açılmasının desteklenmesi,
12. Milli Komisyonların Türk Dili Konuşan Ülkeler arasındaki bilimsel ve kültürel işbirliği çalışmalarında koordinatör rolü üstlenmesi ve bu kapsamda başarılı çalışmaların desteklenmesi, bunun için burs kaynaklarının oluşturulması,
13. Türk Dili Konuşan Ülkeler arasında gerek örgün gerekse yaygın eğitim alanlarında ortak kültür eğitimi programlarının oluşturulması, ortak miras değerlerinin bu programların içeriklerinde yer almasına özen gösterilmesi ve bu programların UNESCO Sözleşme ve ilkelerine uygun olarak yürütülmesi,

14. Türk Dili Konuşan Ülkeler olarak ortak kültür değerlerinin genç ve gelecek kuşaklara aktarılması, derlenmesi, korunması, envanterlerinin çıkarılması gibi konular başta olmak üzere UNESCO ile ilgili alanlarda ikili ve çok taraflı projeler yapılması, bu proje sonuçlarının basılı olarak veya internet ortamlarında kullanıma açılması,
15. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında düzenlenen TÜRKSOY Somut Olmayan Kültürel Miras Seminerlerinin sürdürülmesi ve diğer UNESCO alanlarında da benzer yıllık seminerlerin gerçekleştirilmesi,
16. Türk Dili Konuşan Ülkeler olarak başta 1970, 1972, 2001, 2003 ve 2005 sözleşmeleri olmak üzere UNESCO tarafından kültürel mirasın korunmasına yönelik olarak alınmış kararlara ve kabul edilmiş sözleşmelere yönelik gelişmelerde ortak hareket imkânlarının güçlendirilmesi,
17. Başkurdistan Cumhuriyeti'nde (RF) kutlanacak olan "2012 Başkurdistan'da Kültür Yılı" etkinliklerine ve 2013 yılında UNESCO Genel Merkezi'nde düzenlenecek olan Başkurdistan (RF) tanıtım günlerine katılımın sağlanması,
18. Kazakistan Temsilcisinin verdiği bilgiler doğrultusunda 2012 yılının UNESCO tarafından Lev Gumilev yılı ilan edileceği, TÜRKSOY'un ise Hakas asıllı Türkolog Nikolay Katanov'un doğumunun 150. Yıl dönümü olması vesilesiyle 2012 yılını Katanov Yılı olarak ilan edeceği öğrenilmiştir. Bu doğrultuda TÜRKSOY üyesi ülkelere ilişkin UNESCO tarafından ilan edilen önemli yıl dönümlerinin ortaklaşa kutlanması,
19. 2012 Astana Türk Kültürü Başkenti ilan edilmesi uygulamasının devamı niteliğinde Eskişehir Valiliği'nin talebi doğrultusunda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı'nın teklifi ile 2013 yılında Türkiye'nin Eskişehir kentinin Türk Kültürü Başkenti olarak ilan edilmesinin TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Bakanlar Konseyi'nin gündemine alınması,

20. Kazakistan UNESCO Millî Komisyonu temsilcisinin teklifi doğrultusunda TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonlar toplantısının üçüncüsünün 2012 yılında Kazakistan'ın başkenti Astana'da yapılması, tavsiye edilmiştir.

16 Eylül 2011

Kazan, Tataristan Cumhuriyeti (RF)

